

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.

SÄÄNNÖT

Hyväksytty SDP:n 45. puoluekokouksessa, Lahdessa 3.2.2017

Puolueen tarkoitus

1 §

Puolueen tarkoituksena on koota kansalaiset yhteiseen toimintaan sosialidemokratian aatteellisten tavoitteiden toteuttamiseksi ihanteena ja päämääränä vapauden, tasa-arvon ja solidaarisuuden yhteiskunta, yhteistyön ja rauhan maailma sekä puhdas ja turmeltumaton ympäristö.

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue rakentaa sosialismin arvoille - vapaudelle, tasa-arvolle ja solidaarisuudelle - rakentuvaa hyvinvointiyhteiskuntaa, jossa kaikilla kansalaisilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet inhimilliseen kasvuun ja jossa jokainen voi elää joutumatta alistetuksi tai alistamatta muita.

Sosialidemokratia taistelee puolueena yhteiskunnallisesta vaikutusvallasta ja toimii samalla jäsenistönsä yhteiskunnallisen tietoisuuden kasvun yhteisönä. Puolue yhdistää sosialidemokraattisesti ajattelevat ihmiset valtiollisessa, kunnallisessa ja muussa poliittisessä toiminnassa.

Valta puolueessa kuuluu jäsenistölle, jota yhdistävät vastuu yhteisistä arvoista, yhteisesti päätetyt säännöt ja vapaaehtoinen järjestötyö. Puolueen toimintaperiaatteita ovat avoin keskustelu ja tiedonkulku sekä jäsenten tasa-arvoisuus. Puolue on näiden sääntöjen mukaan järjestäytynyt rekisteröidyksi puolueeksi, jonka nimenä on Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p., lain tarkoittamana kotipaikkana Helsingin kaupunki ja toiminta-alueena koko maa.

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue on Sosialistisen internationaalien (SI), Euroopan Sosialidemokraattisen Puolueen (ESP) ja Työväenliikkeen pohjoismaisen yhteistyökomitean (SAMAK) jäsen.

2 §

Puolue pyrkii periaateohjelmassaan ja tavoiteohjelmissaan esitettyjen päämäärien toteuttamiseen näihin sääntöihin ja menettelytapoja koskeviin puolue-elinten tekemiin päätöksiin nojautuen

- 1) edistämällä maan eri osissa ja eri aloilla toimivien kansalaisten järjestäytymistä sosialidemokratian merkeissä,
- 2) edistämällä maan eri osissa ja eri aloilla toimivien sosialidemokraattien kiinteää ja luottamuksellista yhteistyötä,
- 3) edistämällä sosialidemokratian tavoitteiden mukaista valmistautumista valtiollisiin, kunnallisiin ja muihin vaaleihin ja äänestyksiin,

- 4) edistämällä tasa-arvon toteutumista maan eri kieli- ja väestöryhmien kesken,
- 5) edistämällä sosialidemokratian tavoitteiden mukaista sosiaalista- ja vapaa-ajan toimintaa,
- 6) harjoittamalla kokous- ja valistustoimintaa,
- 7) harjoittamalla julkaisu- ja kustannustoimintaa,
- 8) harjoittamalla rauhanomaista kansainvälistä yhteistoimintaa ja ylläpitämällä vuorovaikutussuhteita erityisesti muiden maiden sosialidemokraattisten järjestöjen ja näiden muodostamien kansainvälisten yhteenliittymien kanssa.

Puolueen pöytäkirjakielenä on suomi, mutta toiminnassaan puolue käyttää sekä suomen että ruotsin kieltä.

Puolueen järjestö rakenne ja jäsensuhteet

3 §

Saman kunnan alueella toimivat puolueosastot, mikäli niitä on useampia kuin kaksi, muodostavat kunnallisjärjestön. Sellaiseen puolueosastoon, joka hoitaa kunnallisjärjestölle kuuluvat tehtävät, voi kuulua myös toinen kunnan alueella toimiva puolueosasto. Kunnallisjärjestöt ja kunnallisjärjestöihin kuulumattomat erilliset puolueosastot liittyvät piirijärjestöiksi, jotka muodostavat puolueen.

Puolue on kiinteä liitto, jossa piirijärjestöt sekä piirijärjestöjen ja kunnallisjärjestöjen jäsenet, (kunnallisjärjestöt ja puolueosastot) kuuluvat samalla puolueen järjestö rakenteeseen ja kunnallisjärjestöjen jäsenet (puolueosastot) ja kunnallisjärjestöön kuulumattomat puolueosastot piirijärjestön järjestö rakenteeseen. Piirijärjestön alueena on yhden tai useamman vaalipiirin alue. Suomenruotsalaisten Sosialidemokraattien alueen kuitenkin muodostavat ne kunnat, joiden alueella toimii sen jäsenenä olevia puolueosastoja. Helsingissä on yhdistetty kunnallis- ja piirijärjestö. Piiri- ja kunnallisjärjestöstä sekä puolueosastosta käytetään näissä säännöissä nimitystä puoluejärjestö.

Ruotsinkieliset puolueosastot voivat muodostaa keskenään ruotsinkielisiä kunnallisjärjestöjä saatuaan siihen puoluehallituksen suostumuksen.

Puolueosaston jäsenenä voi olla jokainen 15 vuotta täyttänyt Suomen kansalainen ja sellainen ulkomaalainen, jonka kotipaikka on Suomessa ja joka hyväksyy puolueen tarkoituksen ja periaateohjelman, haluaa toimia puolueen tavoitteiden hyväksi ja täyttää sääntöjen mukaiset jäsenvelvollisuutensa. Varsinaisena jäsenenä henkilö voi olla vain yhdessä puolueosastossa.

Puolueosaston jäsen voi olla muun puolueosaston kannattava jäsen. Siinä puolueosastossa, jossa jäsen on kannattavana jäsenenä, hänellä on läsnäolo- ja puheoikeus puolueosaston kokouksissa. Kannattavan jäsenen hyväksymisestä puolueosastoon päättää johtokunta ja kannattavan jäsenen erillisestä jäsenmaksusta puolueosastolle puolueosaston kokous. Puolueosaston on pidettävä erillistä luetteloja kannattavista jäsenistään.

Puolue pitää puolueosastojen varsinaisista jäsenistä jäsenrekisteriä, johon merkitään ainakin jäsenen henkilötiedot ja hänen maksamansa jäsenmaksut. Ulkomaalaisesta jäsenestä jäsenrekisteriin on lisäksi merkittävä tämän kansalaisuus sekä kotipaikka Suomessa.

4 §

Piirijärjestön hyväksymisestä puolueen jäseneksi päättää puoluevaltuusto. Piirijärjestöllä on oikeus saada jäsenhakemuksensa puoluekokouksen lopullisesti ratkaistavaksi.

Kunnallisjärjestön sekä puolueosaston, joka ei kuulu kunnallisjärjestöön, hyväksyy piirijärjestön jäseneksi piirihallitus. Kunnallisjärjestö sekä puolueosasto, joka ei kuulu kunnallisjärjestöön, voi kuulua jäsenenä vain yhteen piirijärjestöön. Valtakunnallista erityistehtävää hoitava puolueosasto on jäsenenä siinä piirijärjestössä, jonka alueella sen kotipaikka sijaitsee.

Puolueosaston hyväksyy kunnallisjärjestön jäseneksi kunnallisjärjestön hallitus. Puolueosasto voi kuulua jäsenenä vain yhteen kunnallisjärjestöön.

Ruotsinkielisten kunnallisjärjestöjen ja puolueosastojen muodostamalla Finlands Svenska Socialdemokrater (FSD) rf:llä, jota näissä säännöissä kutsutaan Suomenruotsalaisiksi Sosialidemokraateiksi, on puolueessa piirijärjestön asema.

Näissä säännöissä tarkoitettuna puoluejärjestönä voi toimia vain puoluehallituksen luvalla rekisteröity yhdistys.

Suomenruotsalaisten Sosialidemokraattien piirihallituksen ja asianomaisen suomenkielisen piirijärjestön piirihallituksen suostumuksella voi puoluehallitus antaa luvan rekisteröidä näiden sääntöjen tarkoittamaksi puolueosastoksi myös sellaisen puolueosaston, joka suomenkielisiin puoluejärjestöihin lukeutuvien jäsentensä osalta on jäsenenä suomenkielisessä piirijärjestössä ja ruotsinkielisiin puoluejärjestöihin lukeutuvien jäsentensä osalta Suomenruotsalaisissa Sosialidemokraateissa. Tällaisen puolueosaston oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät erikseen suomenkielisiin ja ruotsinkielisiin puoluejärjestöihin lukeutuvien jäsenten lukumäärien perusteella. Tällaisen puolueosaston jäsenten oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät sen mukaan lukeutuuko jäsen suomenkielisiin vai ruotsinkielisiin puoluejärjestöihin. Puolueosaston jäsenrekisteriin on kunkin jäsenen kohdalle merkittävä, luetaanko hänet suomenkielisen vai ruotsinkielisen puoluejärjestön jäseneksi.

5 §

Puolueosaston johtokunta päättää uusien jäsenten hyväksymisestä puolueosaston jäseniksi mikäli mahdollista siinä järjestyksessä kuin jäseniksi pyrkivien kirjalliset jäsenhakemukset ovat johtokunnalle saapuneet. Mikäli puolueosaston johtokunta jäsenhakemuksen saatuaan seuraavassa kokouksessa ei ole tehnyt päätöstä ottaa jäseneksi pyrkivää henkilöä puolueosaston jäseneksi, on tällä asiasta tiedon saatuaan oikeus toimittaa jäsenhakemuksensa puolueosaston kokoukselle, joka lopullisesti päättää asiasta.

Ennen kuin päätös jäseneksi hyväksymisestä on tehty, ei jäseneksi hakenut henkilö voi osallistua asioiden käsittelyyn puolueosastossa tai muissa puoluejärjestöjen toimielimissä.

6 §

Jos puolueosaston jäsen on jäsenenä toiseen puolueeseen kuuluvassa järjestössä, suostuu yleisissä vaaleissa puolueen kanssa kilpailevan listan ehdokkaaksi tai muutoin osallistuu puolueosastoa tai puoluetta vastustavaan toimintaan taikka petollisella menettelyllä puolueosastossa tai sen ulkopuolella huomattavasti vaikeuttaa puolueosaston, kunnallisjärjestön, piirijärjestön tai puolueen toimintaa, voidaan häntä vastaan ryhtyä järjestöllisiin kurinpitotoimiin. Järjestöllisestä kurinpitotoimesta päättää puolueosaston kokous varattuaan sitä ennen asianomaiselle puolueosaston jäsenelle tilaisuuden selityksen antamiseen.

Puolueosaston järjestölliset kurinpitotoimet ovat:

- 1) varoitus,
- 2) jäsenoikeuksien rajoittaminen määräajaksi, kuitenkin enintään neljäksi vuodeksi, sekä
- 3) erottaminen puolueosastosta.

Jäsen, jonka jäsenoikeuksia on rajoitettu määräajaksi, voi tänä aikana ainoastaan osallistua jäsenäänestykseen sekä puolueosastonsa kokouksiin ja siellä tehtäviin päätöksiin. Tällaista jäsentä ei voida nimetä ehdokkaaksi jäsenäänestykseen.

Järjestöllistä kurinpitovaatimusta koskevan vaateen voi 1 momentissa mainituilla perusteilla esittää myös puolue. Vaatimuksen esittämisestä, kun kysymyksessä on erottaminen, päättää puoluevaltuusto. Vaatimuksen esittämisestä, kun kysymyksessä on varoitus tai jäsenoikeuksien rajoittaminen määräajaksi, päättää puoluehallitus. Puoluevaltuuston ja puoluehallituksen tulee varata asianomaiselle puolueosaston jäsenelle tilaisuus antaa selityksensä ja puolueosaston johtokunnalle selityksestä lausuntonsa.

Puolueosaston jäsen, joka on eronnut tai erotettu, samoin kuin jäsenoikeuksien määräaikaisen rajoittamisen kohteeksi joutunut henkilö on samalla menettänyt luottamustehtävänsä puoluejärjestöissä ja järjestöllisen edustuskelpoisuutensa.

7 §

Piirijärjestö, joka ei täytä sääntöjen mukaisia velvollisuuksia tai toimii vastoin puolueen ohjelmaa ja puoluekokouksen tai puoluevaltuuston päätöksiä, voidaan erottaa puolueesta. Erottamisesta päättää puoluevaltuusto. Ennen kuin asia puoluevaltuuston kokouksessa ratkaistaan, piirijärjestölle on varattava tilaisuus selityksen antamiseen. Jos piirijärjestö, jonka puoluevaltuusto on erottanut puolueesta, ei tyydy päätökseen, on sillä oikeus saattaa asia puoluekokouksen lopullisesti ratkaistavaksi toimittamalla puoluekokoukselle osoitettu kirjallinen selvityksensä puoluehallitukselle kuukauden kuluessa siitä, kun piirijärjestö on saanut erottamispäätöksestä puoluehallituksen kirjallisen ilmoituksen.

Mitä 1 momentissa on sanottu piirijärjestön erottamisesta puolueesta, on vastaavasti voimassa myös silloin, kun piirijärjestön kokous erottaa piirijärjestön jäsenenä olevan kunnallisjärjestön ja puolueosaston sekä silloin, kun kunnallisjärjestön edustajiston kokous erottaa kunnallisjärjestön jäsenenä olevan puolueosaston. Piirijärjestön ja kunnallisjärjestön asiasta tekemät päätökset ovat lopullisia.

Erotettu puoluejärjestö on vailla sääntömääräisen puoluejärjestön oikeuksia erottamispäätöksestä lukien.

Ilman puoluehallituksen suostumusta ei erotettua kunnallisjärjestöä voida hyväksyä uudelleen jäseneksi piirijärjestöön eikä erotettua puolueosastoa piiri- tai kunnallisjärjestöön.

8 §

Puolueosaston jäsen voi erota osastostaan ilmoittamalla siitä kirjallisesti johtokunnalle tai sen puheenjohtajalle taikka puolueosaston kokouksessa sen pöytäkirjaan merkittäväksi.

Puoluejärjestön jäsenenä oleva järjestö ei voi erota puoluejärjestöstä eikä purkautua, jos kolme sen jäsentä sitä vastustaa. Sama on voimassa piirijärjestön eroamisesta puolueesta ja sen purkautumisesta. Piirijärjestön eroamisesta puolueesta on ilmoitettava kirjallisesti puoluehallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä puoluekokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi. Kunnallisjärjestön ja kunnallisjärjestöön kuulumattoman puolueosaston eroamisesta piirijärjestöstä on ilmoitettava kirjallisesti piirihallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä piirijärjestön kokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi sekä puolueosaston eroamisesta kunnallisjärjestöstä kirjallisesti kunnallisjärjestön hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä kunnallisjärjestön edustajiston kokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi.

Toimielimet

9 §

Ylimpinä toimieliminä puolueen järjestörakenteessa ovat puolueosaston kokous, kunnallisjärjestön edustajiston kokous, piirijärjestön kokous, Suomenruotsalaisten Sosialidemokraattien piirikokous, puoluevaltuuston kokous sekä puoluekokous. Puolueosaston syyskokous valitsee puolueosaston johtokunnan, kunnallisjärjestön edustajiston kokous kunnallisjärjestön hallituksen, piirijärjestön kokous piirihallituksen siten kuin niiden säännöissä määrätään sekä varsinainen puoluekokous puoluehallituksen. Nämä toimivat järjestöjensä lainmukaisina hallituksina.

Milloin kunnan alueella on vain yksi puolueosasto, tämän puolueosaston johtokunnan on hoidettava alueellaan myös kunnallisjärjestön hallitukselle kuuluvat tehtävät ja puolueosaston hoidettava vastaavasti kunnallisjärjestölle kuuluvat tehtävät. Jos puolueosastoja on kunnassa kaksi, hoitaa kunnallisjärjestön tehtävät jäsenmäärältään suurin puolueosasto tai osastojen syyskokousten on asetettava puolueosastojen jäsenmäärien suhteessa ja valittava enintään kaksitoistajäseninen paikallistoimikunta huolehtimaan kunnallisjärjestölle kuuluvien tehtävien hoitamisesta. Mikäli kunnallisjärjestön tehtäviä hoitaa puolueosasto, on sen kokouksessa, kunnallisjärjestöä koskevissa asioissa, äänioikeus molempien puolueosastojen jäsenillä.

Toiminnan rahoittaminen

10 §

Puolueosaston jäsenen on maksettava kalenterikuukausittain määräytyvä jäsenmaksu, jonka määräytymisperusteet ja maksuluokat varsinainen puoluekokous vahvistaa. Tähän jäsenmaksuun, jota kutsutaan täydeksi jäsenmaksuksi, sisältyy puolueosaston, kunnallisjärjestön, piirijärjestön ja puolueen jäsenmaksu. Puoluevaltuusto määrää täydestä jäsenmaksusta puolueen järjestörakenteen eri osille tulevat osuudet.

Puoluevaltuusto päättää varsinaisen puoluekokouksen vahvistamien täyden jäsenmaksun määräytymisperusteiden mukaisesti puolueen täydestä jäsenmaksusta sekä puolueen ylimääräisistä jäsenmaksuista. Ensimmäinen täysi jäsenmaksu on maksettava siltä kalenterikuukaudelta, jona maksuvelvollinen on hyväksytty puolueosaston jäseneksi.

Hakemuksesta voidaan puolueosaston jäsenen jäsenmaksua alentaa puolueosaston päätöksellä asevelvollisuuden tai siviilipalvelun suorittamisen, työttömyyden, tilapäisen työkyvyttömyyden tai muun sosiaalisen syyn vuoksi noudattaen puoluekokouksen vahvistamaa jäsenmaksujen maksuluokitusta, ei kuitenkaan pidemmäksi ajaksi kuin alentamisen peruste kestää. Kuutta kuukautta lyhyemmältä ajalta jäsenmaksun alennusta ei voida myöntää.

Puolueosaston jäsen, joka elää yksinomaan kansaneläkkeen varassa, voidaan hakemuksesta puolueosaston päätöksellä vapauttaa kokonaan 1 momentissa mainitusta jäsenmaksusta.

Jäsen, joka on täyttänyt 65 vuotta ja maksanut täyden jäsenmaksun vähintään 30 vuodelta tai on ollut täydestä jäsenmaksusta edellä mainituissa tapauksissa vapautettuna, on hänen sitä erikseen hakiessaan vapautettava 1 momentissa mainitusta jäsenmaksusta.

Erikoistarpeisiin, kuten kokous-, vaalivalmistelu-, kurssitoiminta- ynnä muiden sellaisten kulujen peittämiseen, on puoluejärjestöillä oikeus hankkia varoja määräämällä jäsentensä maksettaviksi ylimääräisiä jäsenmaksuja.

Tämän pykälän säännökset eivät loukkaa jo saavutettuja jäsenoikeuksia.

11 §

Jäsenmaksu maksetaan vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tai, mikäli puoluevaltuusto niin päättää, kahdesti vuodessa maaliskuun ja syyskuun loppuun mennessä jäsenmaksujen keräilytilille, josta puolueosastolle, kunnallisjärjestölle, piirijärjestölle ja puolueelle maksetaan puoluevaltuuston määräämät osuudet.

Puolueosasto, joka ei määräjän kuluessa ole maksanut kunnallisjärjestölle tai piirijärjestölle tulevia ylimääräisiä maksuja, voi menettää jäsenoikeutensa, kunnes maksamatta olevat jäsenmaksut on maksettu.

Piirijärjestö, kunnallisjärjestö ja puolueosasto eivät maksa muita kuin 10 §:n 6 momentin tarkoittamia ylimääräisiä jäsenmaksuja.

12 §

Puolue voi omistaa osakkeita ja muita arvopapereita, hallita ja omistaa kiinteistöjä, harjoittaa majoitus-, ravitsemus-, elokuva-, teatteri- ja julkaisutoimintaa sekä kirjakauppaliikettä, vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä toimeenpanna arpajaisia ja varainkeräyksiä. Tarvittaessa puolue hankkii taloudelliselle toiminnalleen asianomaisen luvan.

Ennen kuin puoluejärjestö päättää kiinteistön rakentamisesta, laajentamisesta tai luovutuksesta tahi muusta huomattavasta taloudellisesta taikka liiketoimintaa koskevasta hankkeesta, on sen neuvoteltava asiasta puoluehallituksen kanssa sekä käytettävä puolueen mahdollisesti suosittelemaa asiantuntija-apua.

Puoluekokous

13 §

Puolueen päätäntävaltaa käyttää puoluekokous, ei kuitenkaan niissä asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan kuuluvat puoluevaltuustolle tai puoluehallitukselle, eikä myöskään niissä asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan on ratkaistava jäsenäänestyksellä.

Varsinainen puoluekokous pidetään joka kolmas vuosi.

Kokouspaikasta ja -ajasta päättää puoluehallitus. Varsinaisesta puoluekokouksesta on viimeistään kuusi kuukautta ennen puoluekokouksen alkua ilmoitettava puoluelehdissä tai kirjallisella kutsulla puoluejärjestöille. Yhdistyslaissa tarkoitettu kokouskutsu on julkaistava puoluelehdissä viimeistään kaksi kuukautta ennen kokousta.

Ylimääräinen puoluekokous on pidettävä, kun varsinainen puoluekokous on niin päättänyt tai vähintään 2/3 puoluevaltuuston jäsenistä tai vähintään viisi piirijärjestöä tai vähintään 1/3 piirijärjestöistä sitä tiettyä erityisesti ilmoitettua asiaa varten puoluehallitukselta kirjallisesti vaatii taikka kun puoluehallitus katsoo sen tarpeelliseksi. Piirijärjestössä päättää asiasta piirijärjestön kokous. Ylimääräisen puoluekokouksen ilmoittamisesta ja kutsun laatimisesta on vastaavasti voimassa, mitä edellä on varsinaisesta puoluekokouksesta määrätty.

Kiireellisissä tapauksissa puoluevaltuusto voi päättää sellaisen ylimääräisen puoluekokouksen pitämisestä, jossa edustajina ovat edelliseen puoluekokoukseen valitut edustajat. Kutsu, jossa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat, on julkaistava puoluelehdissä vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta.

14 §

Aloitteita puoluekokoukselle voi tehdä puolueosaston jäsen, puolueosasto, kunnallisjärjestö, piirijärjestö, puoluehallitus, puoluevaltuusto ja Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä, Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen valtuuskunta Euroopan parlamentissa sekä Sosialidemokraattiset Naiset - Socialdemokratiska Kvinnor -järjestö, Nuorten Kotkien Keskusliitto - Unga Örnars Centralförbund NKK r.y., Sosialidemokraattiset Nuoret ry, Socialdemokratisk Ungdom rf ja Sosialidemokraattiset Opiskelijat - SONK ry, Socialdemokratiska Studerande - SONK rf ja Suomen Wanhat Toverit ry.

Puolueosaston jäsenen aloite, jota puolueosasto ei ole kannattanut tai joka on lähetetty suoraan puoluehallitukselle, voidaan harkinnan mukaan ottaa puoluekokouksesitysten listalle, jos sillä katsotaan olevan yleistä merkitystä.

Puoluekokoukselle tarkoitetut aloitteet on toimitettava puoluehallitukselle vähintään viisi kuukautta ennen sen kalenterikuukauden alkua, jona puoluekokous pidetään. Määräaikana saapuneista, puoluekokouksesitysten listalle otettavista aloitteista puoluehallituksen on annettava lausuntonsa, joihin tulee liittyä esitykset aloitteiden johdosta tehtäviksi puoluekokouksen päätöksiksi.

Puoluekokousaloitteet ja puoluehallituksen niistä antamat lausunnot toimitetaan puoluekokousedustajille ja puoluejärjestöille. Puoluejärjestöille ne on toimitettava viimeistään kaksi kuukautta ennen sen kalenterikuukauden alkua, jona puoluekokous pidetään.

Puolueosastoilla on oikeus tehdä aloitteita puoluehallitukselle. Aloitteisiin on vastattava kolmen kuukauden kuluessa.

15 §

Puhe-, esitys- ja äänioikeus puoluekokouksessa on jokaisella puoluekokousedustajalla, joka on valittu näissä säännöissä määrättyllä tavalla.

Puhe- ja esitysoikeus puoluekokouksessa on puoluehallituksen jäsenillä, puolueen tilintarkastajien puheenjohtajalla ja Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtajalla sekä Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti - valtuuskunnan puheenjohtajalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa on puoluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla, piirijärjestöjen edustajilla, näiden sääntöjen 14 §:n 1 momentissa mainituilla puolueen sisärjestöjen edustajilla, Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän jäsenillä, Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti -valtuuskunnan jäsenillä, valtioneuvoston jäsenenä olevilla puolueen edustajilla, puolue toimistoa edustavilla valtuutetuilla toimitsijoilla, piirijärjestöjen toiminnanjohtajilla, puoluelehtien päätoimittajilla sekä kotimaisilla ja ulkomaisilla kutsuvierailla.

16 §

Varsinaisen puoluekokouksen tehtävänä on,

- 1) käsitellä puoluehallituksen selostus vallitsevasta yleisestä tilanteesta ja puolueen tilasta,
- 2) valita puoluevaltuuston puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet sekä puoluevaltuuston ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja näiden sääntöjen 35 §:ssä määrättyllä tavalla,
- 3) valita puolueen puheenjohtaja, puoluesihteri ja puoluehallituksen jäsenet sekä puolueen ensimmäinen, toinen ja kolmas varapuheenjohtaja näiden sääntöjen 40 §:ssä määrättyllä tavalla,
- 4) valita tilintarkastajan ja varatilintarkastajan,
- 5) vahvistaa puolueen täyden jäsenmaksun määräytymisperusteet ja maksuluokat,

- 6) päättää puoluekokoukseen ja puoluevaltuuston kokoukseen osallistuville kokousedustajille aiheutuvien kulujen korvaamisperusteista,
- 7) käsitellä sääntöjen 14 §:n tarkoittamat esitykset,
- 8) päättää suorittamansa tilannearvion perusteella kulloinkin tarpeellisista taloudellisista, poliittisista ja järjestöllisistä tehtävistä,
- 9) käsitellä esille tulevat sääntömuutokset,
- 10) päättää muista näiden sääntöjen mukaan varsinaisen puoluekokouksen ratkaistaviksi kuuluvista asioista.

Muu kuin edellä 1 momentissa mainittu asia voidaan ottaa puoluekokouksessa käsiteltäväksi, jos kokousedustajien 2/3 enemmistö siihen suostuu.

17 §

Jokaisella puoluekokousedustajalla on yhdenvertainen äänioikeus. Vaalit suoritetaan vaadittaessa suljetuin lipuin.

Äänten jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaalissa, jossa ratkaisee arpa.

Äänestysluettelona käytetään puoluehallituksen nimeämien valtakirjojen tarkastajien laatimaa puoluekokousedustajien luetteloa.

Jäsenvaalit ja jäsenäänestys

18 §

Jäsenäänestys toimitetaan, ellei jäljempänä toisin määrätä: puoluekokousedustajien valitsemiseksi (puoluekokousedustajien vaalit), kansanedustajaehdokkaiden nimeämiseksi (kansanedustajaehdokkaiden vaalit), kunnallisvaaliehdokkaiden nimeämiseksi (kunnallisvaaliehdokkaiden vaalit) sekä neuvoa-antavana presidenttiehdokkaan nimeämiseksi (presidenttiehdokkaan vaali). Jäsenäänestys toimitetaan lisäksi, mikäli puoluevaltuusto erikseen niin päättää, neuvoa-antavana ehdokkaiden asettamiseksi Euroopan parlamentin jäsenten vaaleihin.

Valtakunnallisen jäsenäänestyksen toimittamisesta muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa päättää puoluevaltuusto.

19 §

Jäsenäänestyksessä on vaalikelpoinen ja äänioikeutettu jokainen puolueosaston jäsen, joka on maksanut hänelle kuuluvan jäsenmaksun liittymiskuukaudelta ja sitä seuranneilta äänestystä edeltäneiltä vähintään kolmelta kuukaudelta tai on vapautettu jäsenmaksusta taikka on vapaajäsen.

Puolueosaston jäsen ei kuitenkaan ole vaalikelpoinen sinä aikana, jolloin häneen on kohdistettu näiden sääntöjen 6 §:n mukainen jäsenoikeuksien määräaikainen rajoittaminen.

Jäsenäänestyksissä kansanedustajaehdokkaiden nimeämiseksi, europarlamenttivaaliehdokkaiden nimeämiseksi ja kunnallisvaaliehdokkaiden nimeämiseksi on vaalikelpoinen sellainen muut tässä pykälässä mainitut vaalikelpoisuuden edellytykset täyttävä puolueosaston jäsen, joka voidaan asettaa ehdokkaaksi edellä mainittuihin vaaleihin. Tässä kohdassa mainituissa vaaleissa ja jäsenäänestyksissä puolueosaston jäsen on vaalikelpoinen sekä jäsenäänestyksissä äänioikeutettu kotipaikkansa perusteella.

Neuvoa-antavassa jäsenäänestyksessä presidenttiehdokkaan nimeämiseksi voivat puolueen äänioikeutettujen jäsenten lisäksi ilmaista mielipiteensä tasavallan presidentin vaalissa äänioikeutetut Sosialidemokraattisen Puolueen rekisteröidyt kannattajat siten kuin puoluevaltuusto asiasta erikseen päättää.

Neuvoa-antavassa jäsenäänestyksessä presidenttiehdokkaan nimeämiseksi voivat puolueen äänioikeutettujen jäsenten lisäksi ilmaista mielipiteensä tasavallan presidentin vaalissa äänioikeutetut kansalaiset siten kuin puoluevaltuusto asiasta erikseen päättää.

Presidenttiehdokkaan vaali on kuitenkin siten järjestettävä, että sen tuloksesta käy ilmi puolueen jäsenten tahto.

20 §

Jäsenäänestys toimitetaan puoluekokousedustajien vaaleissa piirijärjestöittäin ja vaaliyhtymittäin, kansanedustajaehdokkaiden vaaleissa vaalipiireittäin ja piirijärjestöittäin, presidenttiehdokkaan vaalissa koko maassa sekä kunnallisvaaliehdokkaiden vaaleissa kunnittain. Europarlamenttiehdokkaiden vaaleissa jäsenäänestys järjestetään sillä alueella, johon ehdokkaat asetetaan. Puoluehallitus päättää piirijärjestöjen kesken tarvittavasta yhteistoiminnasta, elleivät piirijärjestöt keskenään asiasta sovi.

21 §

Piirijärjestöittäin ja vaalipiireittäin toimitettavan jäsenäänestyksen keskusvaalilautakuntana on asianomaisen piirijärjestön piirihallitus ja kunnittain toimitettavan jäsenäänestyksen keskusvaalilautakuntana kunnallisjärjestön hallitus tai sen tehtäviä hoitava puoluejärjestö. Valtakunnallisista vaaleista keskusvaalilautakuntana vastaa puoluehallitus.

Jäsenäänestystä varten asianomainen keskusvaalilautakunta nimeää tarvittavan määrän vähintään viisijäsenisiä vaalilautakuntia puoluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Puoluehallitus ja omalla alueellaan myös piirihallitus voi nimetä vaalitarkkailijoita.

22 §

Puolueen jäsenrekisterin perusteella laadittuun äänestysluetteloon merkitään jokainen jäsenrekisteriin merkitty puolueosaston jäsen, joka on äänioikeutettu kysymyksessä olevassa jäsenäänestyksessä. Äänestysluettelo laaditaan jäsenäänestystä edeltävän viimeisen jäsenmaksutilityksen perusteella.

Puoluehallitus laatii jäsenrekisterin perusteella pohjaluettelon, joka on äänestysluettelon perustana.

Suoritettuaan pohjaluettelon tarkistuksen ja tehtyään siihen sääntöjen mukaisen äänioikeuden käytön vaatimat muutokset, piirihallitus vahvistaa äänestysluettelon noudatettavaksi jäsenäänestyksessä.

Presidenttiehdokkaan vaalia varten puoluehallitus laatii ennakkoon rekisteröityneistä äänestäjistä ja rekisteröityneistä kannattajista äänestysluettelon.

23 §

Vaalilautakunnan on lisättävä äänestysluetteloon sellainen toiminta-alueeseensa kuuluvan puolueosaston jäsen, joka osoittaa hyväksyttävän tositteen perusteella maksaneensa hänelle kuuluvan jäsenmaksun 19 §:ssä mainitulla tavalla tai olevansa vapautettu jäsenmaksusta taikka vapaajäsen.

24 §

Jäsenäänestyksen toimittamisajankohdan määrää puoluehallitus. Jäsenäänestys toimitetaan piiri-, kunnallis- tai paikallistoimikunnan määräämissä äänestyspaikoissa, joissa äänestyksen toimittamista valvoo tehtävään määrätty vaalilautakunta.

Jäsenäänestykset toimitetaan suljetuilla lipuilla. Äänestystä varten on äänestyspaikalla varattava aikaa vähintään kolme tuntia.

Yhdessä jäsenäänestyksessä äänioikeutettu saa äänestää vain kerran. Äänestysluetteloon on tehtävä merkintä äänioikeuden käyttämisestä. Puoluehallitus ja piirihallitus antavat puoluevaltuuston hyväksymän äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaisesti ohjeet jäsenäänestyksen toimittamisesta.

Jäsenäänestys voidaan toimeenpanna postiäänestyksenä, sähköisenä äänestyksenä, uurnavaalina, puhelinäänestyksenä, yhdistyksen avoimessa kokouksessa sekä eri yhdistelminä edellä olevista. Puoluekokousedustajista, presidenttiehdokkaasta ja europarlamenttiehdokkaista toimeenpantavan jäsenäänestyksen tavasta päättää puoluehallitus, kansanedustajaehdokkaista toimeenpantavan jäsenäänestyksen tavasta päättää piirihallitus ja kunnallisvaaliehdokkaista toimeenpantavan jäsenäänestyksen tavasta päättää kunnallisjärjestön hallitus.

Ehdokasasettelu

25 §

Oikeus asettaa ehdokkaita jäsenäänestyksiin on puolueosastoilla sekä vähintään viiden asianomaisessa äänestyksessä äänioikeutetun jäsenen muodostamilla valitsijayhdistyksillä. Puolueosaston jäsen voi kuulua vain yhteen valitsijayhdistykseen. Presidenttiehdokkaasta järjestettävässä jäsenäänestyksessä tulee ehdokkaan olla vähintään kymmenen puolueosaston tai vähintään 250 äänioikeutetun jäsenen muodostaman valitsijayhdistyksen esittämä.

Ehdokkaat ilmoitetaan kunnallisjärjestön hallitukselle tai sen tehtäviä hoitavalle puoluejärjestölle ja piirihallitukselle pöytäkirjan otteella tai käyttäen kutakin jäsenäänestystä varten vahvistettua ehdokasilmoituskaavaketta.

Puoluekokousedustajista toimeenpantavaan jäsenäänestykseen asetettavan ehdokkaan on oltava jäsenenä kyseiseen vaaliyhtymään kuuluvassa puolueosastossa.

26 §

Puoluekokoukseen valitaan yhteensä 500 kokousedustajaa. Kustakin piirijärjestöstä valittavien kokousedustajien lukumäärä saadaan kertomalla luku 500 piirijärjestöön kuuluvien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku kaikkien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä. Puoluehallituksen tehtävänä on vahvistaa kustakin piirijärjestöstä valittavien puoluekokousedustajien lukumäärät.

Piirihallituksen on muodostettava kunnallisjärjestöistä ja puolueosastoista vaaliyhtymiä niin, että kunkin vaaliyhtymän alueelta valitaan vähintään kolme puoluekokousedustajaa. Kunnallisjärjestön jäsenenä olevien puolueosastojen on kuuluttava samaan vaaliyhtymään. Samaan vaaliyhtymään kuuluvien puoluejärjestöjen on edustettava mahdollisuuksien mukaan alueellisesti yhtenäistä osaa piirijärjestöstä.

Kustakin vaaliyhtymästä valittavien kokousedustajien lukumäärä saadaan kertomalla piirijärjestöstä valittavien puoluekokousedustajien lukumäärä vaaliyhtymän jäsenenä olevien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku piirijärjestöön kuuluvien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä.

Tässä pykälässä tarkoitettuja puolueosastojen jäsenmääriä laskettaessa on perusteeksi otettava jäsenrekisteristä saatavat tiedot siltä kalenterivuoden puoliskolta, jolta jäsenmaksut on suoritettava puolueelle viimeistään kolme kuukautta ennen jäsenäänestyksen

toimeenpanoa.

Ehdokasasettelun päätyttyä on piirihallituksen tarkistettava ehdokkaiden vaalikelpoisuus toteamalla, että ehdokas on 15 vuotta täyttänyt ja hänelle kuuluvan jäsenmaksun näiden sääntöjen 19 §:n mukaisella tavalla maksanut tai siitä vapautettu taikka vapaajäsen eikä häneen ole kohdistettu näiden sääntöjen 6 §:n mukaista jäsenoikeuksien määräaikaista rajoittamista.

27 §

Piirijärjestön kokous vahvistaa puoluekokousedustajien vaalien tuloksen. Puoluekokousedustajiksi tulevat kustakin vaaliyhtymästä ehdolla olleet heidän saamiensa äänimäärien mukaisessa järjestyksessä.

Piirihallituksen on toimitettava vaalien vahvistettu tulos tiedoksi kunnallisjärjestöille ja puolueosastoille sekä puoluehallitukselle. Piirihallituksen on toimitettava puoluekokousedustajien valtakirjat puoluehallitukselle viimeistään 14 päivää ennen puoluekokousta. Ellei edustaja voi osallistua puoluekokoukseen, piirihallituksen on annettava valtakirja samassa vaaliyhtymässä lähinnä suurimman äänimäärän saaneelle ehdokkaalle. Jos edustaja on valittu ilman äänestystä, valtakirja on annettava vaaliyhtymän nimeämälle varaedustajalle.

Valtakirjojen ennakkotarkastuksen suorittavat puoluehallituksen määräämät valtakirjojen tarkastajat. Heidän on laadittava tarkastuksensa perusteella piirijärjestöittäin ja vaaliyhtymittäin järjestetty luettelo puoluekokousedustajista ja näiden varaedustajista.

28 §

Jos piirihallitus toteaa, että vaaleissa on tapahtunut virheellisyys, joka ilmeisesti on voinut ratkaisevasti vaikuttaa vaalien tulokseen, sen on määrättävä toimitettavaksi uudet vaalit. Määräystä uusien vaalien toimittamisesta on viivytyksettä noudatettava.

Mikäli puoluejärjestö tai puolueosaston jäsen ei tyydy piirihallituksen asiasta tekemään päätökseen on jäsenellä oikeus saattaa asia puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi.

29 §

Kansanedustajien vaaleissa ehdokaslistalle asettamisesta päätetään piirijärjestön tai sen valtuuttamana piirihallituksen kokouksessa vaalikelpoisuudesta annettuja säädöksiä ja puoluehallituksen ohjeita noudattaen.

Listalle asettelussa on noudatettava jäsenäänestyksen tulosta. Piirikokouksella on kuitenkin oikeus asettaa listalle muitakin ehdokkaita ja asettaa henkilöt listalle sukunimen mukaan aakkosjärjestyksessä. Listalle asetettavia muita ehdokkaita ei kuitenkaan saa olla enempää kuin 1/4 osa siitä määrästä, jonka puolue vaalipiirissä asettaa ehdokkaikseen. Listalta poistettavaksi ehdotetuille on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

Se, joka katsoo jäsenäänestyksessä tai listalle asettelussa oikeuttaan loukatun, voi saattaa asian puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi. Puoluehallituksen on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä.

30 §

Puoluevaltuusto päättää piirijärjestöjen ehdotusten perusteella Euroopan parlamentin ehdokaslistalle asettamisesta.

Se, joka katsoo listalle asettelussa oikeuttaan loukatun, voi saattaa asian puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi. Puoluehallituksen on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä.

31 §

Ehdokkaan asettamisesta tasavallan presidentin vaaliin päätetään mahdollisesti järjestettävän jäsenäänestyksen tuloksen pohjalta puoluevaltuustossa, ellei puoluevaltuusto siirrä tätä tehtävää puoluekokoukselle.

Kun ehdokkaita on enemmän kuin yksi, on toimitettava jäsenäänestys. Se, joka katsoo jäsenäänestyksessä tai listalle asettelussa oikeuttaan loukatun, voi saattaa asian puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi. Puoluehallituksen on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä.

32 §

Kunnallisvaaleissa ehdokaslistalle asettamisesta päätetään kunnallisjärjestön edustajiston tai sen valtuuttamana kunnallisjärjestön hallituksen kokouksessa taikka kunnallisjärjestön tehtäviä hoitavan puoluejärjestön kokouksessa puoluehallituksen ja piirihallituksen ohjeita noudattaen. Ehdollepanossa tulee suorittaa kuuleminen, mikäli kunnallisjärjestö päättää olla asettamatta kirjallisen suostumuksensa antanutta puolueen jäsentä ehdokkaaksi.

Kun ehdokkaita on enemmän kuin listalle voidaan asettaa, on toimitettava jäsenäänestys.

Jos ehdokkaista on edellä 2 momentissa tarkoitettusta syystä tai kunnallisjärjestön edustajiston niin päätettyä toimitettu jäsenäänestys, on listalle asettelussa noudatettava jäsenäänestyksen tulosta. Kunnallisjärjestön edustajistolla tai sen valtuuttamana kunnallisjärjestön hallituksella on kuitenkin oikeus asettaa listalle muitakin ehdokkaita ja asettaa henkilöt listalle sukunimen mukaan aakkosjärjestyksessä. Listalle asetettavia muita ehdokkaita ei kuitenkaan saa olla enempää kuin 1/5 siitä määrästä, jonka puolue kunnassa asettaa ehdokkaikseen. Listalta poistettaviksi ehdotetuille on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi.

Se, joka katsoo jäsenäänestyksessä tai listalle asettelussa oikeuttaan loukatun, voi saattaa asian piirihallituksen ratkaistavaksi. Piirihallituksen on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä. Mikäli puoluejärjestö tai puolueosaston jäsen ei tyydy piirihallituksen asiasta tekemään päätökseen, on tällä oikeus saattaa asia puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi.

33 §

Puoluekokousedustajien vaaleja varten asetetuista ehdokkaista on piirihallituksen laadittava yhdistelmä, johon ehdokkaat sijoitetaan aakkosjärjestyksessä. Yhdistelmään on kirjoitettava ehdokkaan suku- ja etunimet, ikä, ammatti tai arvo enintään kahta ilmaisua käyttäen sekä sen puolueosaston nimi, jonka jäsen hän on. Ehdokkaat on numeroitava juoksevasti aloittaen numerolla kaksi.

Puoluekokousedustajien vaaleissa äänioikeutettu voi äänestää enintään niin monta ehdokasta kuin vaaliyhtymästä on puoluekokousedustajia valittava. Äänestyslippu on laadittava niin, että siitä käy ilmi, missä järjestyksessä äänioikeutettu asettaa kannattamansa ehdokkaat toistensa edelle. Vaaleissa on käytettävä suhteellista henkilökohtaista vaalitapaa niin, että ensimmäiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama luku kuin se ehdokkaiden lukumäärä, jota äänioikeutettu enintään saa äänestää, toiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä yhdellä, kolmannelle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä kahdella ja niin edelleen.

Kansanedustajaehdokkaista toimeenpantavassa jäsenäänestyksessä kukin äänioikeutettu voi äänestää enintään puolta siitä ehdokasmäärästä, joka vaalipiirissä voidaan puolueen ehdokaslistalle asettaa. Vaaleja varten asetetuista ehdokkaista on laadittava yhdistelmä,

niin kuin tämän pykälän 1 momentissa on määrätty. Vaaleissa on käytettävä suhteellista henkilökohtaista vaalitapaa niin kuin tämän pykälän 2 momentissa on määrätty.

Kunnallisvaaliehdokkaista toimeenpantavassa jäsenäänestyksessä kukin äänioikeutettu voi äänestää enintään yhtä monta ehdokasta kuin viimeksi toimitetuissa kunnallisvaaleissa kunnallisvaltuutettuja tuli valituksi puolueen ehdokaslistalta. Edellä sanotun estämättä äänioikeutettu voi kuitenkin äänestää enintään 1/8 siitä ehdokasmäärästä, joka kunnassa voidaan puolueen ehdokaslistalle asettaa. Vaaleja varten on kunnallisjärjestön hallituksen tai sen tehtäviä hoitavan puoluejärjestön laadittava asetetuista ehdokkaista yhdistelmä, niin kuin tämän pykälän 1 momentissa on määrätty. Vaaleissa on käytettävä suhteellista henkilökohtaista vaalitapaa niin kuin tämän pykälän 2 momentissa on määrätty.

Puoluevaltuusto

34 §

Puoluevaltuuston kevätkokous pidetään vuoden alkupuoliskolla ja syyskokous vuoden jälkipuoliskolla vuosittain. Kokouspaikasta ja -ajasta päättää puoluehallitus. Puoluevaltuuston ylimääräinen kokous on pidettävä, jos vähintään 1/3 puoluevaltuuston varsinaisista jäsenistä sitä erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii tai jos puoluehallitus katsoo sen tarpeelliseksi.

Puoluevaltuuston kokouksen kutsuu koolle puoluehallitus. Kokouskutsu lähetetään piirijärjestöille kirjallisena viimeistään kolme päivää ennen kokousta.

35 §

Puoluevaltuustoon kuuluvat varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsema puheenjohtaja sekä varsinaisen puoluekokouksen valitsevat 60 jäsentä, joista vähintään 40 % tulee olla miehiä ja 40 % naisia. Jäsenet valitaan piirijärjestöittäin. Kustakin piirijärjestöstä valittavien jäsenten lukumäärä saadaan kertomalla luku 60 piirijärjestöön kuuluvien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku kaikkien puolueosastojen äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä. Samoin perustein varsinainen puoluekokous valitsee jäsenille varajäsenet, jotka kutsutaan puoluevaltuuston kokoukseen siinä järjestyksessä kuin heidät on tehtävään valittu. Piirijärjestöjen kokouksilla on oikeus esittää ehdokkaita puoluevaltuuston jäseniksi ja varajäseniksi. Puoluevaltuuston jäsenten ehdokasasettelussa on huomioonotettava sääntöjen määräys sukupuolten tasa-arvosta.

Sen jälkeen kun puoluevaltuuston puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet on valittu, valitsee puoluekokous puoluevaltuuston jäsenten keskuudesta puoluevaltuuston ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Puoluevaltuuston jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on hyvissä ajoin ilmoitettava esteestään piirihallitukselle, jonka tulee edelleen ilmoittaa asiasta puoluehallitukselle. Piirihallituksen tulee kutsua samaa piirijärjestöä edustava varajäsen estyneen tilalle.

Jos puoluevaltuuston jäsen muuttaa pois edustamansa piirijärjestön alueelta tai on muusta syystä pysyvästi estynyt osallistumaan puoluevaltuuston kokouksiin, puoluehallituksen on kutsuttava hänen tilalleen samaa piirijärjestöä edustava varajäsen.

Puoluehallitukseen kuuluva henkilö ei voi kuulua puoluevaltuustoon.

36 §

Edellisessä pykälässä tarkoitettuja puolueosastojen jäsenmääriä laskettaessa on perusteeksi otettava siltä kalenterivuoden puoliskolta jäsenrekisteristä saatavat tiedot, jotka ovat perusteena puoluekokousedustajien piirijärjestö- ja vaaliyhtymäkohtaista jakautumista määrätessä.

37 §

Puoluevaltuuston kokouksessa on jokaisella saapuvilla olevalla äänivaltaisella jäsenellä yksi ääni. Mikäli 1/3 äänivaltaisista jäsenistä sitä vaatii, on äänestys toimitettava suljetuin lipuin. Äänen jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetuissa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

38 §

Puhe-, esitys- ja äänioikeus puoluevaltuuston kokouksessa on jokaisella näiden sääntöjen 35 §:n 1 momentissa määrättyllä tavalla valitulla jäsenellä.

Puhe- ja esitysoikeus puoluevaltuuston kokouksessa on puoluehallituksen jäsenillä, puolueen tilintarkastajien puheenjohtajalla, piirijärjestöjen puheenjohtajilla sekä Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtajalla sekä Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti -valtuuskunnan puheenjohtajalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus puoluevaltuuston kokouksissa on Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän edustajilla, Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan valtuuskunta Euroopan parlamentissa jäsenillä, valtioneuvoston jäsenenä olevilla puolueen edustajilla, puolue toimiston valtuutetuilla toimitsijoilla, piirijärjestöjen toiminnanjohtajilla, puoluelehtien päätoimittajilla, Sosialidemokraattiset Naiset - Socialdemokratiska Kvinnor -järjestön, Nuorten Kotkien Keskusliitto - Unga Örnars Centralförbund NKK r.y:n, Sosialidemokraattiset Nuoret ry:n, Socialdemokratisk Ungdom rf, Sosialidemokraattiset Opiskelijat - SONK ry, Socialdemokratiska Studerande - SONK rf:n ja Suomen Wanhat Toverit ry:n valtuutetuilla edustajilla.

Läsnäolo-oikeus puoluevaltuuston kokouksissa on henkilöillä, joille puoluevaltuusto sen myöntää.

39 §

Puoluevaltuuston tehtävänä on:

- 1) päättää suorittamiensa tilannearviointien perusteella kulloinkin tarpeellisista taloudellisista, poliittisista ja järjestöllisistä ratkaisuista,
- 2) hyväksyä puolueen ohjelmia,
- 3) antaa ohjeita puoluekokousten päätösten soveltamisesta ja ratkaista puoluehallituksen puoluevaltuustolle alistamat menettelytapakysymykset,
- 4) päättää mahdollisen jäsenäänestyksen tuloksen pohjalta puolueen ehdokkaan asettamisesta tasavallan presidentin vaaliin, ellei puoluevaltuusto siirrä tätä tehtävää puoluekokoukselle,
- 5) päättää puolueen osallistumisesta hallitukseen näiden sääntöjen 47 §:ssä määrättyllä tavalla,
- 6) päättää puoluekokouksen hyväksymien jäsenmaksun määräytymisperusteiden mukaisesti täydestä jäsenmaksusta ja siitä eri puoluejärjestöille tulevasta osuudesta sekä mahdollisista ylimääräisistä jäsenmaksuista,
- 7) hyväksyä talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten, hyväksyä toimintasuunnitelma seuraavaa kalenterivuotta varten,
- 8) käsitellä ja vahvistaa puolueen toimintakertomukset sekä tilintarkastajan antamien lausuntojen perusteella vahvistaa edellisen tilikauden tilinpäätös sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä puoluehallitukselle ja muille vastuuvollisille,

9) käsitellä sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kertomus päättyneiltä valtiopäiviltä,
10) hyväksyä äänestys- ja vaalijärjestykset noudatettaviksi jäsenvaaleissa ja -äänestyksissä,
11) ratkaista kiinteän omaisuuden lahjoittamista koskevat asiat,
12) evästä asianomaisia puolue- ja muita elimiä puoluelehdistöä ja puolueen harjoittamaa taloudellista toimintaa koskevissa asioissa,
13) päättää muista näiden sääntöjen mukaan puoluevaltuuston ratkaistaviin kuuluvista asioista, kuten piirijärjestyksen hyväksymisestä puolueen jäseneksi, puolueosaston jäsenen erottamista koskevan vaatimuksen esittämisestä ja piirijärjestyksen erottamisesta puolueesta.

Puoluevaltuustolla on oikeus milloin hyvänsä tarkistuttaa puolueen varainhoidon tila ja kirjanpito ja, jos tarkastuksen tulos antaa siihen aihetta, erottaa puolueen työntekijä ja päättää ryhdyttäväksi muihin tarpeellisiksi katsottuihin toimenpiteisiin.

Puoluehallitus

40 §

Puolueen lain mukaisena hallituksena ja poliittisen toiminnan johtoelimenä on puoluehallitus, johon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemien puheenjohtajan, puoluesihteerin ja kolmen varapuheenjohtajan lisäksi 10-13 muuta jäsentä. Näistä vähintään yhden on oltava jäsenenä Suomenruotsalaisiin Sosialidemokraatteihin kuuluvassa puolueosastossa.

Jos ehdokkaita puheenjohtajan tai puoluesihteerin vaaliin on asetettu enemmän kuin kaksi, on vaali toimeenpantava suljettua lippuäänestystä käyttäen siten, että ellei ensimmäisessä vaalissa kukaan ehdokkaista saa enempää kuin puolet annetuista äänistä, toimeenpannaan toinen vaali, jossa ehdokkaina voivat olla ne kaksi henkilöä, jotka ensimmäisessä vaalissa ovat saaneet eniten ääniä. Toisessa vaalissa eniten ääniä saanut on tullut valituksi.

Varapuheenjohtajat valitaan yhdessä vaalissa enemmistövaalitapaa ja vaadittaessa suljettua lippuäänestystä käyttäen. Mikäli vähintään 1/5 äänioikeutetuista puoluekokousedustajista sitä vaatii, on varapuheenjohtajat valittava henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa käyttäen. Vaalissa eniten ääniä saanut on nimettävä ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi ja toiseksi eniten ääniä saanut toiseksi varapuheenjohtajaksi ja kolmanneksi eniten ääniä saanut kolmanneksi varapuheenjohtajaksi.

Puoluehallituksen muut jäsenet valitaan enemmistövaalitapaa ja vaadittaessa suljettua lippuäänestystä käyttäen. Mikäli vähintään 1/5 äänioikeutetuista puoluekokousedustajista sitä vaatii, on puoluehallituksen jäsenet valittava henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa käyttäen. Puoluekokouksen nimeämän vaalitoimikunnan on laadittava puoluehallituksen jäsenten vaaleihin asetetuista ehdokkaista yhdistelmä, johon ehdokkaat sijoitetaan aakkosjärjestyksessä. Yhdistelmään on kirjoitettava ehdokkaan suku- ja etunimet, ikä, ammatti tai arvo enintään kahta ilmaisua käyttäen sekä ehdokkaan kotikunta ja piirijärjestö. Ehdokkaat on numeroitava juoksevasti aloittaen numerolla kaksi.

Äänioikeutettu puoluekokousedustaja voi merkitä äänestyslippuun enintään yhtä monen ehdokkaan numeron kuin puoluehallitukseen valitaan muita jäseniä. Henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa käytettäessä äänestyslippu on laadittava niin, että siitä käy ilmi, missä järjestyksessä äänioikeutettu puoluekokousedustaja asettaa kannattamansa ehdokkaat toistensa edelle. Ensimmäiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama luku, kuin se ehdokkaiden lukumäärä, jota äänestyslipulla on äänestetty, toiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä yhdellä, kolmannelle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama edellä tarkoitettu luku vähennettynä kahdella ja niin edelleen.

Vaalien tuloksen perusteella puoluekokous nimittää eniten ääniä saaneen Suomenruotsalaisiin Sosialidemokraatteihin kuuluvan puolueosaston jäsenen sekä hänen

jälkeensä yhteenlaskettuina niin monta puoluehallituksen muuta jäsentä, kuin puoluekokous on päättänyt, kuitenkin siten, että kaikista puoluehallituksen jäsenistä vähintään 40 % tulee olla naisia ja vähintään 40 % tulee olla miehiä.

Puoluehallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtajan tai yhden varapuheenjohtajan lisäksi vähintään puolet puoluehallituksen kaikkiaan yhteenlasketuista jäsenistä on paikalla. Puoluevaltuuston puheenjohtajalla, Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtajalla, Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti - valtuuskunnan puheenjohtajalla ja valtioneuvoston jäsenenä olevilla puolueen edustajilla on puoluehallituksen kokouksissa puhe- ja esitysoikeus.

41 §

Päätökset puoluehallituksen kokouksissa tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi se ehdotus, jota kokouksen puheenjohtaja on kannattanut, vaaleissa kuitenkin ratkaisee arpa.

42 §

Puoluehallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on erikseen määrätty,

- 1) huolehtia puoluekokousten ja puoluevaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ja johtaa puolueen poliittista ja järjestöllistä toimintaa,
- 2) määritellä puolueen kanta kulloinkin esille tuleviin poliittisiin, järjestöllisiin ja taloudellisiin kysymyksiin, mikäli päätöksentekoa ei ole erikseen määrätty jollekin muulle puolue-elimelle,
- 3) päättää erityistehtävät seudullisille puoluejärjestöille ja valtakunnallisille puolueosastoille,
- 4) johtaa puolue toimistoa ja vastata asioiden hoidosta sitä varten asetetuissa toimi- ja apuelimissä sekä valvoa puolueen varainhoitoa ja kirjanpitoa,
- 5) kantaa ja vastata puolueen puolesta kaikissa sitä koskevissa oikeus- ja hallintoasioissa sekä ratkaista kiinteistön ostamista tai myymistä taikka kiinnittämistä koskevat asiat,
- 6) tehdä puoluevaltuustolle esitys Euroopan parlamentin jäsenten vaaleihin valittavista ehdokkaista,
- 7) nimetä sääntöjen edellyttämät puolueen nimenkirjoittajat,
- 8) päättää puoluelehden oikeuksien antamisesta ja peruuttamisesta,
- 9) julkaista ja kustantaa puolueen valistus- ja kasvatustyössä tarvittavaa ohjekirjallisuutta, lentolehtisiä, vaalijulisteita, teksti- ja kuvajulkaisuja, puhe-, lausunta- ja musiikkiesitysaineistoa, juhlamainoksia, esittelylehtisiä ynnä muita julkaisuja ja painotuotteita sekä päättää maksullisten vappu- ja puoluemerkkien levittämisestä,
- 10) tukea, avustaa ja ohjata puoluejärjestöjä, erityisesti piirijärjestöjä, kasvatus-, valistus- ja järjestötyön suorittamisessa,
- 11) laatia puoluevaltuuston kevätkokoukselle puolueen toimintakertomus ja tilinpäätös sekä puoluevaltuuston syyskokoukselle esitys puolueen talousarvioksi ja toimintasuunnitelmaksi, esittää puolueen tilit, pöytäkirjat ja muut varainhoitoa tai hallintoa koskevat asiakirjat kahden kuukauden kuluessa kunkin kalenterivuoden päättymisestä puoluekokouksen valitsemille tilintarkastajille ja

tarkastuksen tapahduttua puoluevaltuustolle,

12)valvoa puoluejärjestöjen ja puolueen työntekijöiden toimintaa ja huolehtia yhteishengen ja hyvän järjestyksen säilyttämisestä puolueessa.

Puolueen nimen kirjoittaminen

43 §

Puolueen nimen kirjoittavat puolueen puheenjohtaja, puoluesihteeri, varapuheenjohtajat ja enintään kaksi puoluehallituksen nimeämää puolue toimiston työntekijää, aina kaksi yhdessä.

Puolueen tilien tarkastus

44 §

Puolueen tilintarkastajana toimii tilintarkastaja ja varatilintarkastaja, jotka varsinainen puoluekokous valitsee seuraavaan varsinaiseen puoluekokoukseen asti.

Tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastajan on vuosittain tarkastettava puolueen tilit ja taloudenhoito päättyneeltä kalenterivuodelta ja annettava niistä tilintarkastuskertomus puoluevaltuuston kevätkokoukselle. Kertomus on jätettävä puoluehallitukselle heti vuositilintarkastuksen päätyttyä ja viimeistään 2 viikkoa ennen sitä kokousta, jossa tilinpäätös vahvistetaan. Tilintarkastajalla on oikeus suorittaa varsinaisten tilintarkastusten ohella puolueen hallinnon, kirjanpidon ja kassan valvontatarkastus, milloin he katsovat sen aiheelliseksi.

Puolueen lehdistö

45 §

Puolueen pää-äänenkannattaja on puoluehallituksen nimeämä puolueen päivälehti. Maakunnallisten ja alueellisten lehtien, joille puoluehallitus on antanut näiden sääntöjen 42 §:n mukaiset puoluelehden oikeudet, nimestä ja ilmestymispaikasta päättävät niitä kustantavat yritykset saatuaan asiasta puoluehallituksen lausunnon.

46 §

Puoluelehtiä kustantavat yritykset on veloitettava etukäteen neuvottelemaan lehden päätoimittajan ottamista, ilmestymiskertojen lukumäärän muuttamista ja muista lehtien julkaisemisesta koskevista tärkeistä toimenpiteistä puoluehallituksen ja piirihallituksen valtuuttamien edustajien kanssa, mikäli lehden asema puoluelehtenä halutaan säilyttää. Kustannusyrietykset on samoin ehdoin veloitettava antamaan puoluehallitukselle sen pyytämät tiedot taloudellisesta asemastaan sekä alistamaan puoluehallitukselle lausunnon saamista varten suunnitelmat, jotka koskevat kiinteistöjen rakentamista, laajentamista tai luovutusta taikka muuta huomattavaa taloudellista hanketta.

Osallistuminen hallitukseen

47 §

Eduskuntaryhmä nimeää hallitusneuvotteluihin liittyviä asioita valmistelemaan toimikunnan, jonka puheenjohtajana toimii puolueen puheenjohtaja, ja jonka muista jäsenistä vähintään puolet tulee olla puoluehallituksen eduskuntaryhmälle esittämiä. Tämän toimikunnan jäsenet edustavat puoluetta hallitusneuvottelijoina ja ovat läsnäolo- ja puheoikeutettuja puoluevaltuuston, puoluehallituksen ja Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kokouksissa niiden käsitellessä tässä pykälässä tarkoitettuja asioita.

Puoluehallitus toimittaa hallitusneuvottelijoiden esityksen puoluevaltuustolle. Samassa

yhteydessä puoluevaltuustolle on toimitettava myös puoluehallituksen ja Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän hallitusneuvottelijoiden esityksestä antamat lausunnot.

Puoluevaltuusto määrittelee puolueen kannan hallituksen ohjelmaan, päättää puolueen osallistumisesta hallitukseen sekä nimeää puolueen pääministeriehdokkaan ja puolueen ehdokkaat valtioneuvoston jäseniksi. Puoluevaltuusto voi siirtää puolueen osallistumista hallitukseen koskevat asiat puoluehallituksen päätettäväksi. Ennen kuin puoluehallitus luovuttaa puolueen kannanoton hallituksen ohjelmasta tai hallitukseen osallistumisesta taikka esityksen puoluetta edustavista valtioneuvoston jäsenistä hallituksen muodostajalle tai pääministerille, on sen varattava Sosialidemokraattiselle eduskuntaryhmälle mahdollisuus esittää lausuntonsa asiasta.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä

48 §

Puolueosaston jäsenenä olevat kansanedustajat muodostavat Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän.

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän sääntöjen muuttamista koskevat asiat käsitellään valmistavasti asiantuntijaryhmässä, johon kuuluu vähintään kaksi eduskuntaryhmän ja yhtä monta puoluehallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä.

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kultakin valtiopäiviltä puoluevaltuustolle esittämä toimintakertomus käsitellään sääntömääräisenä asiana puoluevaltuuston kevätkokouksessa.

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen valtuuskunta Euroopan parlamentissa

49 §

Puolueosaston jäsenenä olevat Euroopan parlamentin jäsenet muodostavat Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen valtuuskunnan Euroopan parlamentissa.

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen Euroopan parlamentti -valtuuskunnan sääntöjen muuttamista koskevat asiat käsitellään valmistavasti asiantuntijaryhmässä, johon kuuluu vähintään kaksi europarlamenttiryhmän ja yhtä monta puoluehallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä.

50 §

Puolueen sääntöjen muuttamisesta tai puolueen purkamisesta voidaan päättää varsinaisessa puoluekokouksessa, jos sitä koskeva esitys on tehty näiden sääntöjen määräämällä tavalla ja vähintään 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä päätöstä kannattaa. Yleisiä vaaleja ja niiden ehdokasasettelua koskevilta osin sääntöjä voidaan muuttaa myös puoluevaltuuston toimesta, mikäli sitä koskeva esitys on tehty näiden sääntöjen määräämällä tavalla ja vähintään 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä kannattaa päätöstä.

51 §

Jos puolue purkautuu tai lakkautetaan, on puolueen varat puoluekokouksen päätöksen mukaisesti käytettävä puolueen päämääriä edistäviin tarkoituksiin.

52 §

Niissä asioissa, joista näissä säännöissä ei ole määräyksiä, noudatetaan yhdistys- ja puoluelakia.